

Š i f r a k a n d i d a t a :

Državni izpitni center

M 2 1 2 1 0 3 1 1

JESENSKI IZPITNI ROK

SLOVENŠČINA

==== Izpitna pola 1 ====

Šolski esej (najmanj 600 besed)

Torek, 24. avgust 2021 / 120 minut

Dovoljeno gradivo in pripomočki:

Kandidat prinese nalivno pero ali kemični svinčnik.

Priloga z izhodiščnim besedilom za razlagalni/interpretativni esej in konceptna lista so na perforiranih listih, ki jih kandidat pazljivo iztrga.

SPLOŠNA MATURA

NAVODILA KANDIDATU

Pazljivo preberite ta navodila.

Ne odpirajte izpitne pole in ne začenjajte reševati naloge, dokler vam nadzorni učitelj tega ne dovoli.

Prilepite kodo oziroma vpišite svojo šifro (v okvirček desno zgoraj na tej strani).

Izpitna pola vsebuje navodila za razpravljalni in razlagalni/interpretativni esej. Esaj naj obsega najmanj 600 besed. Število točk, ki jih lahko dosežete, je 50.

V preglednici zaznamujte izbrani esej z "x".

1.	2.

Pišite v izpitno polo z nalivnim peresom ali s kemičnim svinčnikom v za to predvideni prostor **znotraj okvirja**. Pišite čitljivo in skladno s pravopisnimi pravili, vendar ne samo z velikimi tiskanimi črkami. Če se zmotite, napačno besedo ali poved prečrtajte in jo zapišite na novo. Nečitljiv esej bo ocenjen z 0 točkami. Osnutek eseja pišite na konceptna lista. Osnutek se pri ocenjevanju ne upošteva.

Zaupajte vase in v svoje zmožnosti. Želimo vam veliko uspeha.

Ta pola ima 20 strani, od tega 1 prazno.

Konceptni list

Empty rectangular box for writing.

Konceptni list

Empty rectangular box for writing.

Priloga k izpitni poli 1 (M212-103-1-1)**Goran Vojnovič: Figa (odlomek)**

Goran Vojnovič: Figa. Ljubljana: Beletrina, Mladinska knjiga, 2020. 374–376.

»/.../ Preveč sem se ustrašila, da bi se lahko soočila s tem, da me sovražiš. Potrebovala sem čas, da sem si to priznala, da sem si priznala, kaj sem videla in slišala tisti večer, potrebovala sem čas, da sem si priznala, da me sovražiš in da me boš vedno sovražil, da me boš sovražil in me ljubil hkrati, ker si to ti, Jadran, oče mojega sina. In zdaj molčiš in verjetno me sovražiš tudi zato, ker ti govorim vse to, ker sem te spregledala, morda me ta trenutek sovražiš bolj, kot si me kdajkoli sovražil, a to sem ti morala povedati.«

Osmi dan po očetovem izginotju sem se vrnil iz šole in jo našel na tleh dnevne sobe, naslonjeno na steno. Rekla je samo *Govorila sem z njim*. Ovita je bila v svoj kopalni plašč, ki ni zakrival njenih golih prsi. Obrnil sem se stran, mislil sem, da si jih bo zdaj, ko sem prišel, zakrila, a ona je le sedela tam in jaz sem stal na vratih in gledal v tla, ne upajoč si več pogledati vanjo, v njeno goloto, ne upajoč si je vprašati, kaj je rekel Safet, govorila sta, prvič sta govorila po tistem, ko je Safet izginil, zato sem stal tam kot vklenjen in gledal v tla, čakal, da spregovori sama, da nadaljuje, čakal, da si pokrije prsi, ona pa nič, ona je le sedela tam, in tudi če nisem gledal vanjo, če sem še tako zelo bolščal v tla, sem še vedno videl le njene gole prsi, kakor bi mi jih namerno nastavljala, hotel sem ji reči, naj se obleče, a to bi bilo priznanje, da jo vidim, sram me je bilo, tako zelo sram, zaradi nje in zaradi sebe, mislil sem, da bom bruhal, zdelo se mi je, da se njen kopalni plašč še bolj razmika, da je že povsem razgaljena, počasi sem dvignil pogled, preko njenih iztegnjenih nog navzgor, moral sem se prepričati, da plašč še vedno zakriva njena stegna in njeno mednožje, moral sem, sicer bi se najbrž kar zgrudil na tla, kdo ji je to naredil, sem pomislil, kdo jo je slekel pred menoj, kdo, hotel sem jo maščevati, še danes si tega želim, maščevanja za to, da so jo razgalili, mojo mamo, da je bila tako zelo gola, da si ni pokrila golih prsi, da se ni skrila, da je bila tako nemočna kot zapuščen otrok. Tista gola ženska je ostala v meni, nikdar me ni zapustila ta podoba, nikdar me ni zapustil tisti občutek osramočenosti. To je moje sovraštvo, Anja, to je trenutek, o katerem govoriš. Moje sovraštvo so gole prsi moje mame, ki gledajo izpod njenega kopalnega plašča, njeno nepremično telo, ki govori *Govorila sem z njim* in ne nadaljuje svojih besed. To je podoba mojega sovraštva, ki z leti ne blede, temveč postaja vse močnejša, njene prsi vedno bolj razgaljene. Ta podoba bo vedno v meni, ona bo vedno gola in jaz bom večno gledal v tla. Tudi ko bom gledal naravnost v tvoje oči, Anja. *Ni ti treba biti sam, da si osamljen*, mi je rekel dedek. Končno ga zares razumem.

»Dolgo sem verjela, da tvoje sovraštvo izvira iz bolečine. Vedela sem, da so Safeta izbrisali in da te je zapustil in da te je to bolelo in te še danes boli, in verjela sem, da je ta bolečina rodila v tebi sovraštvo, a zdaj nisem več prepričana. Zdaj mislim, da si ti iz svojega življenja spletel v glavi eno veliko zgodbo, en velik debel roman si spletel, da si ustvaril rdečo nit v tem svojem kaosu, vse si nas povezal med seboj, tudi mene in mojo družino, da bi le osmisli svoj nesmisel, da bi si dokazal, kako je vse, kar se je zgodilo Aleksandru in Jani, povezano s tem, kar se je zgodilo Safetu in Vesni, in da je vse to povezano z nama in s tabo in s tem, kar čutiš. Jaz mislim, da si samega sebe prepričal, da si ti le logična posledica vsega, kar se je dogajalo v Momjanu, v Otoki, v Ljubljani, na Mačkovi, v Bujah in kjerkoli že, da so se vsa ta življenja združila v tebi, vsa obžalovanja, hrepenjenja, kesanja, obupovanja in razočaranja, da je vse to zdaj v tebi in da jih ti zdaj živiš naprej, kakor da ni nihče od teh ljudi umrl, kakor bi bili vsi ti ljudje ujeti v tebi kakor v jantarju, zamrznjeni v času. In ti si tu, sedi ob meni in me gledaš kot ponavadi, ko ti govorim, česar nočeš slišati, in kot ponavadi molčiš, ker veš, da imam prav, sedi tu poln vseh njihovih bolečin, ki te bolijo, kakor bi bile tvoje lastne, kakor bi se tebi zgodilo, kar se je zgodilo njim. Vidiš, jaz verjamem, da tebe to zares boli, verjamem, da resnično podoživljaš njihove bolečine in da si moral vse to povezati v eno zgodbo, da ne bi ostalo razmetano po kotičkih tvojih spominov, da ne bi bil le poln majhnih nesmislov, moral si dati vsemu temu višji smoter, z uvodom, jedrom in zaključkom, zgodbo, iz katere se lahko napaja tvoje sovraštvo, s pomočjo katere si

OBRNITE LIST.

se prepričal, da se je vse zarotilo proti tebi, vse to pa le zato, da se lahko počutiš kot žrtev in pravično sovražiš svoje krvnike. A ni tako? Ti si ustvaril veliko zgodbo svojega sovraštva. Ti si ustvaril svoje lastno sovraštvo. V tvojem svetu zato nič več ne more obstajati ločeno, med vsem obstajajo povezave. Ampak to je otročje, Jadran, otročje je to, kar počneš, odrasli sprejmemo, da svet ne pozna smisla, da pozna le naključja in da se stvari dogajajo neodvisno od nas in da je zaman iskati njihove vzroke, svet je kaos in otročje ga je na silo riniti v zgodbo, ne vem, Jadran, kako tega ne razumeš.

1. RAZPRAVLJALNI ESEJ

VPLIV STARŠEV NA SINOV OSEBNOSTNI RAZVOJ

V romanih *Figa* in *Konje krast* na osebnostni razvoj pripovedovalcev Jadrana in Tronda pomembno vplivajo tudi starši. Izberite enega od pripovedovalcev ter predstavite njegov odnos z očetom in materjo. Očetov vpliv na sinov osebnostni razvoj primerjajte z materinim in oba vpliva ponazorite s po enim dogodkom. Komentirajte vpliv staršev na pripovedovalčev odnos do lastnega otroka. Presodite, kako se vpliv staršev na otrokov osebnostni razvoj kaže še v katerem drugem literarnem besedilu, ki ste ga obravnavali pri pouku slovenščine.

Pazite na jezik, zgradbo in slog svojega pisanja.
Esej naj obsega najmanj 600 besed.

2. RAZLAGALNI/INTERPRETATIVNI ESEJ

Goran Vojnovič: *Figa* (odlomek)

Goran Vojnovič: *Figa*. Ljubljana: Beletrina, Mladinska knjiga, 2020. 374–376.

Po treh dneh se Anja Černjak vrne k Jadranu Dizdarju. Pojasnite, s katerimi težavami se Anja in Jadran soočata v svojem odnosu, zakaj je Anja odšla in kaj želi Jadranu po vrnitvi domov dopovedati. Predstavite njeno čustveno stanje ter ponazorite, s katerimi jezikovnimi in slogovnimi sredstvi je izraženo. Povzemite, o čem Jadran razmišlja med Anjinim monologom, in pojasnite, zakaj razmišlja o tem. Komentirajte, ali so Anjine besede upravičene.

Pazite na jezik, zgradbo in slog svojega pisanja.
Esej naj obsega najmanj 600 besed.

Lined writing area with 20 horizontal lines.

M 2 1 2 1 0 3 1 1 1 6

A large rectangular area with horizontal lines, intended for writing or printing. It consists of 20 evenly spaced horizontal lines.

